

165
3437

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ЗБИЉАЊЕ, ШАЛЕ И. Т. Д.

Година IV.

У Новом Саду, 10. јануара 1881.

Број 1.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију, Црну Гору и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник З.-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien II. Praterstrasse). — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Са овим бројем примам на себе уређивање овога листа уз обећану припомоћ главног сарадника Абуказема.

Овом приликом молим српску публику, дописнике и извештаче (могло би их бити више) да не охладне према овом листу, као што ни он, ма да је огрнут само лаким лекедовом шале, никад охладнети неће жељом, да својим начином припомогне у борби за опстанак и у тежњи за напретком васколиког народа нашег.

Дониси и све што се тиче уредништва нека се шаље под адресом Dr. Jov. Jovanović, Wien. II Praterstrasse 67 —

А да би „Стармали“ могао бити не само строг, него и справедљив, ради бољег оријентовања његовог волели би смо, кад би листови српски и хрватски, без разлике боје, — пристали на замену за „Стармали“, (политичним листовима, који су екупљи, шиљали би смо уз „Стармали“ још и „Невен“). Уредништва која пристају на ту замену, молимо да свој лист шаљу на горе означену адресу.

И тако кренећи се дојакшоњим подетицањем, а и уверењем, да није излишан листак на граници српске журналистике, „Стармали“ ступа у четврту годину свога живота, певуцајући озбиљнијим раденицима овако:

Нека би нам срећа дала
Кад се буду магле дигле,
Ваша збиља, наша шала,
На једној се мети стигле!

З.-Ј Јовановић.

Новолетни поздрав.
1881.

Ново лето — лет, лет, лет!
Ново лето, — стари свет.
Стари свет је, — ал се млади; —
Не млади-л' се криво ради; —
Ради-л криво правду вређа,

Снаћи ће га авет с леђа.

Младити се мора свет —
Ново лето, — лет, лет, лет!
Ако ј' у нас воља јака,
Већ та воља има зрака
Да светлуцне посред мрака,
Па да назре ил наслути
Где је правац, где су пути,
Где нас чека сунце наде,
Где је напред, где назаде, —
Где је образ, где-л' срамота,
Где је гробља, где-л' живота.
Хоће-л тако српски свет, —
Ново лето, — лет, лет, лет!
Нек нам даде виша сила
Новом лету јача крила!

Ако с' мисли, ако с' воле:
Узвисити своје боле,
Оставити подлост доле,
Тамо доле, где је тама,
Нека скапа собом сама.
Стрести негве с душе, с ноге
И поиграт' коло слоге, —
Ил за светлост општа лица
Бити мали Радоица, —
Хтети смети, смети хтети
Рад живота и умрети.
Хоће-л' тако српски свет, —
Ново лето, — лет, лет, лет!
Нек нам даде виша сила
Новом лету јача крила;

Ако с' неће, ка до' јако,
Један 'вако, други 'нако.
Ако с' неће, — ој помамо!
Један тамо, други амо.
Ако с' неће кривосвесно

Један лево, други десно, —

А у процеп својих мука
Пуштат' штенце српских вука;
Један склапат' везе звером,
Други трчат' за шимером
(За шимером данас нама —
Док смо слаби на ногама:)
Већ ако ћу и ја и ти
(К'о и други што се штити)
Прије свега Србин бити,
Најпре за то крхат' мача,
Па тек темељ кад ојача
У ширу се винут' руљу,
Тражит' зубун на кошуљу.
Хоће-л тако српски свет, —
Ново лето, — лет, лет, лет!
Нек нам даде виша сила
Новом лету јача крила!

Ако неће, место свести,
Бити какве и обести.
Ако ћемо сви к'о један,
Као тигар стреловредан,
Као соко у очају
— Макар, била у ком крају —
Скочит', ринут' на издају.
Ако с' душе наше вину
Мало више у висину,
Где потребе опште, преке,
Неће делић брда, реке, —
У висину умна раја,
Где се спаја, не раздваја ...
А рад тога лепог раја,
Ради тога загрљаја,
Самрт' оне ситне змије
Све себичне ништарије —
Па жртвама вишој цели
Заслужити данак бели.
Хоће-л' тако српски свет, —
Ново лето, — лет, лет, лет!
Нек нам даде виша сила
Новом лету јача крила!

Неће-л' тако српски свет, —
Увенуће онај цвет,
О ком српска мајка снева,
Кад на грудма чедо зрева.
Нек му вене, и право је,
Ко не чува добро своје: —
Нек му суво стабло пружи,
Ко му пупољ не заслужи!
Нек процвета туђем соју,
И у туђем перивоју —
— Јер кроз више даре дише,
Јер на првој срећи пише,
Јер на рајском цвету стоји:
„Оном, — ко ме с' удостоји!“

3-Ј. Ј.

Шетња по Новом Саду.

LXIII.

Кад човек загази у нову годину, а он онда обично стане и обазре се натраг, да прегледи шта се све у току старе године десило и променило, а пре свега опипа се, да види је ли још у животу остао, или је већ у — Угарској. Обзор тај у натраг на минулу годину обично није пријатан, те као што је дан бечки фељтониста каже, човек кад се осврне на стару годину натраг, те види шта је све за леђи оставио, а он се брзо опет окрене напред и корача даље, као год кад когод сретне какву лепу плавушу, те прошав поред ње осврне се да гледи за њом, али опази где за њим иде кројач, којем је још за предпоследњи зимски капут остао дужан, те се брзо опет окрене унапреди корача брзим кораком даље. Па и Србин кад се обазре у натраг опази да се много штошта променило, но једна га теши барем то, што се није само српски обзор променио од лане, него се променио и хрватски „Обзор“.

Нова година је дан, кад нам се при поласку у другу годину жели са свију страна „Сретно!“ По досадање нас искуство учи, да та честитања и те жеље слабо помажу, а познато је да су такве жеље много пута немиле и неупутне. Тако на прилику ловци јако мрзе, кад им се при поласку у лов каже: „Сретно!“ или „Срећан пут!“ јер онда обично рђаво прођу, па можда би се и ми сретнијима осећали, кад нам на нову годину не би одачари, фијакери, доктори, фењерџије, разносачи и т. д. честитали и среће желели, можда би онда и ми, као и ловци, коју тицу више уловили и сачували (барем коју петицу и десетицу).

Ми смо Новосађани завршили стару годину са вересијом. Један брат је држао у читаоници предавање „О кредиту“ и тако смо ту годину завршили са кредитом, а нову смо почели готовим новцем, јер чим је момак ујутру рано дошао да наложи у пећ и честитао „сретну нову годину“, а ми смо му се готовим новцем одазвали. То је добар знак, и дај боже целе године готовим новцем располагали и давали га онима коме је нужно, и који нам на нову годину честитају и желе здравља и живота, јер кад смо ми живиздрави, онда је и њима добро!

Кад бацимо поглед на прошлу стару годину (премда ми на старе слабо поглед наш бацамо) онда нама Новосађанима највећма у очи пада (осим прашине и дима) — наша жељезница. Ми смо добили жељезницу и тако сада можемо кадгод хоћемо ићи у град Варадин. Сад ћемо имати само да одемо на колодвор иза футошке, односно каменичке кадије, онде сахат два да причекамо док не дође влак, затим док се не крене, па онда ће нас влак однети у Мајур, ту ћемо на „банхофу“ изићи, и вратити се лепо за час у Варадин. Још ће најзгодније бити, кад у Мајуру из вагона изиђемо да онда дођемо часом у Нови Сад натраг, ту узмемо фијакер и одемо у Варадин.

Друга је велика добит за Новосађане квадер-камење, што је још пре две године лађом стигло о-вамо, а још и данас стоји сложено на Дунаву и сања о лепоти будућих тротоара новосадских које ће да сачињава. Само се још чека, да камењу том израсту ноге, те да дође само на своје место, да се групира у мозаик и да се тако подвргне својевољно публици ради гажења и даље употребе.

Благодет је за Новосађане и то, што је сад арендатор новосадско-варадинске Ђуприје увео нову моду скидања Ђуприје пре времена, те је и јесенас скинута онда, кад су најлепши дани били и кад је Дунав још шест недеља дана био тако чист од леда, као подруми и леденице новосадских бирташа у сред лета. На годину чујемо да ће се Ђуприја скидати у половини јулија месеца.

Па зар није за нас и то срећа и берићет, што смо добили графику са специјалитетима, те ко је до сада пушио крџана и цигаре по 3 нове пар, тај сад може да пуши султан-флора и миларес- и прензадос-цигаре, а допустиће ми свако, да је ово много финије и боље пушење.

Но колико нам је прошла година донела, толико нам је много што шта и однела.

Тако н. пр. нама сретнима живећима у Угарској однела је многе касире, жупане, бележнике и т. д., који су заједно с касом и новцима некуд отишли да промену ваздух. Није нам толико жао за новцима, колико за том мађарском господом жупанима и касирима и т. д.; новце ћемо надокнадити новим порезима, ал' онаку господу нам мајка више неће родити.

Однела нам је и неколико господе мађарских магната, који су у дујелу погинули. Они су себи образ осветлали и своју част опрали својом крвљу — лепо и племенито! Сад се та опрана част ваљда гдегод на тавану суши.

Пређашња година однела нам је и једну годину живота, или управо рећи донела нам је, јер сад имамо једну годину више него што смо имали лане (изузимајући наравно женске, јер оне су сада годину дана млађе него лане). Али ништа, само нека смо ми живиздрави, па макар и дубоку старост дочекали!

Аб.

Највећи шаљивчина нашег доба.

(Посланије „Стармалом“ из Београда)

Ви сте стари, ви сте мали, —
Обзирете с' и у шали;
И хтели би сејат' смех,
И жацате с': није л' грех!
Ал шаљивац ко је прави
Не жаца се и не страви;
Тај не пита: је ли грех?
„Хахахаха!“ — нек је смех!

Шаљивац се један чео
Кроз „Видело“ промолио;
Чим га чујем, ја се церим,

— Риф ми кратак да измерим
Таку шалу — бе аберим!
Тај ми уме реч да фући,
Па да мораш сместа пући,
Ил' смејат' се без престана
Бар годину и по дана.

Знате л' шта је скоро реко?
Чим је прапор-венац стек'о,
Те се гресу мртви живи,
Ваљају се прави, криви —
Чак од Пеште (ил од Ваца)
Кроз логоре младенаца,
Отуд морем Зетском страном,
Шар-планином, свим Балканом,
Кроз Београд, преко Саве,
Даж' до Купе, ил' до Драве —
Смеј ће трајат', без престана
Бар годину и по дана.

Е па шта је тако река'
Шаљивчина нашег века?
То, што не би рећи знао
Ни Дон-Кихот с' Розинанте;
Рекао је — он — „Застави“,
Јест, бога ми,
Он —
„Застави“:
„Политични спекуланте!“

Ето штога баш ваљана,
Да с' смејемо са свих страна,
Бар годину и по дана!*)

Калимекданџија.

Добро се сетио...

Приликом, кад је један фиџирић дошао у ва-рош Б,* његов баба га научио, како ће женскињама „хофирати“. — Измеђ осталог о овом рече му тата „мушки треба све при руди да имају, што би женскињама могло требати“.

Кад „мајчин момак“ у Б* дође нареди он свом слузи, да му добро чизме навикса, „да се све светле!“.

А кад га неко запита: „зашто баш да се здраво светле?“ — он одговори:

„Ја добро знам да женске здраво вољу да се огледају, а ја у џепу огледало немогу носити са собом. А кад којој устреба, ја ћу одма моју чизму пружити, — па нек се огледа колко хоће!..“

И гли-гил.

*) Ала је то дугачка песма за ту тему. Немац би то све могао изразити са две речи: „Pfiui Teufel!“ (**)

Слагач.

***) Јест, а Француз би знао још краће и лепше казати једном речи: „Fidonc!“

Други Слагач.

В и р - в а р.

Два пријатеља сеђаху ономад на Крстов-дан после подне, ужинаху мало шунке покрај чаше (а бо-тме и флаше) вина и играху дарде. Када су се под-напили винца и кад им винце удари у лице и кад они баш напунеше и натегнуше наново чаше — ал' пред собњим вратима зазвони звонце и чу се из де-тињских грла „Во јордање“. Пријатељи се таки се-тише нашег лепог православног обичаја, да на кр-стов-дан после подне заиђе свештеник са ђацима и котлићем од куће до куће и пошкропљује собе све-том богојавленском водицом, о којој се некад онако дуга дебата на карловачком сабору водила. Брзо да-кле ђипе са својих столица, те хтедоше за тренутак један да склоне шунку, вино, карте и дуван са стола, јер је шкадал да свештеник тако непријатне ствари затече на столу, кад у светој својој функцији у собу уђе. Брзо дакле скоче са столица и зграбе са стола шта је који дочепео у хитрини: онај један стрпа чашу пуну вина, коју је хтео да натегне, у лонац са дуваном, пошав да остави на страну тај лонац, зашне ногом за пљуваоницу, превали је и проспе; у другој руци је држао боцу с вином и пошав да је метне под кревет спотакне се о ћилим и падне ко-лики је дуг на сред собе, флаша се разбије а црно вино по дотичном хидростатичном закону проспе се по целој соби и по ћилимовима, који су случајно били сасвим нови и отворене боје; уз то је и руку мало о стакло раскрвавио; други пак пријатељ хтеде своју чашу и карте на писаћи сто да склони, но оставља-јући чашу умочи прете у велики бирократски дивит, који није био празан, као што су дивити на пошти, што су публици за писање поштанских упутница намењени, него пун црнога мастила из фабрике „Gebrüder Miller-а у Будапешти; отресајући прете од мастила омакну му се из руке карте и распу се по целој соби — шунка је пак остала свечано на сто-лу. У то уђе свештеник са ђацима.

Табло, уз бенгалску ватру...

Но у исти мах је ушла и слушкиња и виде-в грозно збитије угаси брзо свеће, те поред светлости из фењера, што га је ђаче носило, није призор био тако грозан, као што би био, да је место тога свет-лио гас или електрична светлост. Онда би се видела и шунка, и вино, и дуван и карте, и то у много очајнијем виду, него да је све остало мирно на столу, те можда ни сам г. свештеник неби замерио смрт-ним људима, што се таквим стварима баве, јер није ни сваки свештеник противник таквих земаљских грешних ствари, као што су то биле. **Аб.**

Предавање једног учитеља.

Један „Учитељ српског језика“ једном овако рече својим ђацима:

Децо! има много између Вама, који незнаду те зато говориду и пишеду н. пр. не разу-меду; ал то не ваља, већ треба: неразуму...

И-гли-гил.

Грађа за немачки буквар.

Науке су старе нове;
А Немац их: **кунде** зове
Он науку своју воли
Да улије сваком.
А то бива разни сретстви:
Кундом и — кундаком.

Који горе стоје
Оберн се зову;
То приличи њеном смеру, —
Јер ти радо све оберу.

Ми кажемо: исток,
Немац вели **ост**:
— Јер кад би га дост'о,
Гу би радо ост'о.

Зубе Немац зове: **цене**,
А и десет каже цене
— Ал то само тако каже,
Само тако пише:
Јер сви знамо да он зуба
Има много више.

Ми кажемо; људи;
Немац вели **лајте**;
— Ал кад му који лане,
Хрђаво му сване.

Срби кажу: жуч;
Немци веле то је: **гале**:
— Јер кад мало проспу жучи,
Одма се разгале.

Ми кажемо: сребро,
Немац вели **силбер**.
— Јест, тако ми вере, —
Тога Немац сила бере.

Ми кажемо порок,
Немац вели: **ластер**
— И из тога многи
Праве себи фластер.

Смисао је Немцу **син**:
— Многи закон од тог пати
Јер се држи да ј' слободно тати
Свога сина
Од милина
Извртати,
Превртати.

П у с л и ц е.

У Француској повикаше, да је Жирарден потказивач Пруски, — а код нас повикаше да је Montgelas потказивач енглески. То је са свим слично. Само је једна мала разлика, што је оно лаж, а ово — срамота.

Печујска гимназија расписала је стечај на упражњено место послужитеља (педела). На то место има сијасет конкурената. Између прочи три адвоката и један бивши судија. — Све велика господа! Камо среће да се потражи и који владика.

Ротшилд зове Рац Пала са његовом циганском бандом у Лондон, да му мало посвира. Ал овај иште 14.000 фор. за 7 дана. Даклем ипак мађарски Рацци нешто вреде (кад су Цигани).

Неки Мађарски спахија близу Кикинде срди се на владу, што железница неће ићи кроз његов форхауз.

И брудер Јаша већ говори о шовинистама, — али о српским. Све чекам кад ће казати, да су Срби суспендирани калвинску аутономију и наметли им овога или онога за суперинтендента.

Сад ће и мађарско позориште у Пешти штампати банке, — али фалишне. Добро би било да се тим банкама плаћају фалишни српски новинари.

12. јануара о. г. била је у Пешти велика Razzia. То јест заишла је полиција ноћи па затворила 140 особа, — које јој се нису допале. — То они зову Рацијом, — премда је од затворених, а сутра опет пуштених највећи део била Мађарија.

Наши хонвиди ће сад бацити своје црвене чакшира, пак ће добити плаве. --- По чакширама судећи, рекао би стран свет, да смо горопадно богати, срећа што се дефицит не види него само осећа.

П и т а л и ц е.

Шта човека гони напред, а коња задржава натраг?

Које је највеће чудо у С.?

Зашто добре газдарице у својој кући држе мачку?

Преводи с латинског.

Pater pascavi.
Татице, донесите пет кава!

Vota pondenrantur.
Извотан и подеран тур.

Fervens cupidine.
Ференц купи диње.

Dolor anima.
Доло, рани ме!

Pasta mollis.
Па шта молиш?

Rogo demisse.
Рог од Евице.

Преводи с мађарског.

Szál a madár meszire.
Салама дар међ сиром.

Hej, huj, nem banom!
Хеј, хуј, није мој бан!

Ura szolgál.
Мети га у расол

A jövendő talalos mese.
Ај, ефенди, та ала лоше ме теши.

A juhász utra kel
Ајуха! сутра кељ!

Свашта има свога узрока.

Газда Сима је добар Србин. Чисто србски говори, — не меша туђе речи. Где год може српски говорити ту не говори другчије него српски. И у гостионици са келнерима, баш и ако нису Срби, он говори српски, — али једино и само онда, кад иште пива, само онда викне немачки: „Си, бир!“

То је његовом друштву пало у очи, и питали су га зашто он и том приликом не остаје доследан, и веран српском језику.

„Свашта има свога узрока,“ одговори газда Сима „ја зато келнеру вичем: Си бир, што хоћу да га потсетим да пиво мора бити хладно.“

У Ш Т И Ц И.

+ У Будапешти су опет једног писмоношу са новцима у по дана на мртво име истукли и исекли, те је наређено да сваки писмоноша носи собом у џепу револвер. Шта на то вели онај дописник „Пестер Журнала“ из Добринаца, који се хвалио, како је неколико села у Срему обишао без наџака и револвера? Је сам ли ја том безобразном чивучету још онда казао, да су револвер и наџак нужнији у његовој Будапешти, јер ту се људи у по дана убијају, а не у нашем питомом Срему.

= Из Б. нам јављају, да је онде црквена општина закључак донела, да се у будуће несме нико оговарати. Услед тога је г. И. захвалио на председништву, јер се већ у начелу с тим не слаже.

§ „Пестер Лојд“ јавља, да је у Београду неки „Рујноцић“ изабран за подпредседника скупштине. Друге пак новине веле да је „Кујунџић“. Молимо самога г. Кујунџића да нам каже, да ли волије „кују“ или „рујно“...

§. Боже мој, како ће та жељезница ићи код нас иза вароши, кад ево сад, како је ова лапавица, имамо усред вароши воде и топећега се снега тако дубоко и високо, да би жељезничком вагону до крова допирао?!

□ Приликом последње беседе Политове донесоше „Иштекеш“ и „Болонд Мишка“ слике и белешке о Политу, међу осталим и једну карикатуру, како Тиса и још неки Мађари бубају Полита песницама у леђа. А иа што та слика, кад смо ми из Тисиних и оних других говорника говора на сабору одавно већ уверени, како они умеју да бубају? **Аб.**

Допуна новом речнику.

(Исправљеном у логичном смислу.)

Брига. — (Недостојан поп или калуђер).

Уштрб. — (Кад коме после Футошког вашара морају доктори да ушију трбу).

Пикантерије. — (Зелени кеџ, краљ, горњак, долњак и т. д.)

Банкер. — (Човек, који увек седи на банку.)

Како уја Марко хвали своју жену.

Уја Марко овако хвали своју жену; Част и поштење свачијој жени, али што је моја жена добра, газдарица и кућаница, што је она вредна и радена то је за приповест. Ето, и данас је цело после подне џепала, — (па тек после дуже паузе дода: „карте“).

Алија С.

О помена.

(Саопштио: И-гли-гил)

У једној општини изађе следећа опомена:

„Овој општини до ушију дошло, да се марва у шталама (ди је сено) горућим цигарама и запаљеном дулом у устима рани, — што се овим забрањује.

Куса Пржилучић с. р.
председник.

Коста Присмочић с. р.
перовођа.

Згодни дарови и жеље о новој години.

Господину министру Тису неколико нових плајаша, порцијаша, комедијаша, етсекуцијаша, бургијаша, и других јаша. (Али да их задржи за себе, а не да их опет нама враћа).

Осечкој општини хиљаду центи сапуна. (Она већ зна на што).

Србији мало мање таквих пријатеља, као што је „Бечка Преса“.

Мађарском шајтову и шарајтову, мање привилегисане слободе.

Новосатском кластеру толико Мађаричица, да за Српкињице не остане ни места.

Сентомашу гаранцију, да ће га и друге гвоздене ствари тако исто обићи, као што га је обишла жељезница.

Српској литератури више горњака, — а картама мање дама.

Бајцима, а и небајцима таквих благослова, од којих не морају бегати из цркве.

Свакој српској кући пун буђелар, на коме пишу два писмена: С С (а то значи „Сети се Стармалог“).

Преводи с' мађарског.

Szomszéd -- Ком је сџд

Itt a sugarak. — И та шуга рак!

Ibolya virit itt. — И боља вири ти,

Jelen idő. — Јелен иде.

Vala kikelet. — Вала кике дете.

Három idő. — Ха! ром иде.

Szép szék-e — Лепе сџке

И-гли-гил.

ОДВАЖНОСТ.

Један мој амикус, који се пре три године дана оженио ужасно је под папучом своје жене — Ксантите. Шта више, она (виле је кидале) и туче свога мужа. Једном пребацам то мом амикусу, и он ми се закуне, да ће се од сада као господар своје жене показати и одважи се на моју жељу да остане самном у кавани до 11 сати.

Кад је прошло 11 отпратим га кући, и станем на прозору, да гледим ово „жалосно позорије“.

Чим уђе у собу, жена га дочека с' низом грдње и још замане неким штапом, а он сиромате испод кревета . . .

„Изиђи ниткове“ — дерала се жена да сам и ја напољу и неотице дрхтати почео.

Муж је тече већ послушати, но спази мене на прозору и тада дважди рече:

„Нећу, баш у твој пркос нећу, да ти покажем да сам ја господар, а не ти!“

И-гли-гил.

Кућевна настава.

Нека „гувернанта“ тумачила је „малој фрајлици“ физичну географију и рекла јој је, да се наша земља окреће око своје осовине де се налази по један пол. Па ће је онда запитати, да ли би се могла сетити како се зову та два пола?

„Фрајлица није се дуго мислила, већ брзо одговори: мушки и женски.“

Безубић и Глуварић.

Безубић. Јеси ли ти за Семите, или против Симита?

Глуварић. Да видиш ја их волим, кад су таке печене и лепо умешене, као код кир Тасе.

Глуварић. Ти си читао новине па шта има ново?

Безубић. У Аустрији је нов министар трговине Пино.

Глуварић. Е па наздравље му било!

Није увреда

(Истинити догађај из прошлих година.)

У механи седело је српско друштво. Међу њима био је и један Немац — учитељ цртања, прилично поквашен. Цело је друштво њему за љубав говорило немачки, — јер он за осам година свога бављења у српској вароши није био још научио српски. Кад сто ти уђе у механу други неки Немац, тако исто наквашен, а наш учитељ, цртања викну му, да дође „за његов стол“.

На то ће један Србин рећи: „Aber lassen sie

ihn gehn, sehen sie denn nicht, dass er betrunken ist wie ein Zeichner!“

На то се наш учитељ цртања нашао страшно увређен и једва смо га могли уверити, да то није никава увреда за њега, већ да се то српски обично тако каже: „Пијан ко цртало.“

Алија С.

Не пожељај . . .

Пок. госп. Арса М. (Бог да му душу прости!) беше вам човек старог кова, а уз то „страстан љубитељ церковнаг пјенија“, целу вам је службу знао на изуст. Често би говорио: Да брате, да, ал ја теби велим, да ко незна словенски, и целу службу на изуст, тај несретник не види раја? Милостив спрам сиротиње, а притом, „зјело“ побожан, госп. Арса мрзаше улицице, и „крадљивце“. — Имађаше слугу зовомог Јована. Јован као Јован мора он свуд да забоду нос, нањушио геспестиве намирисао испод кревета г. Арсе сандук с дуваном, те би сваком згодном приликом заватио по коју прегреш. Г. Арса одавна је већ опазио промену на дувану, с тога једном вребаше Јована. Нестало било Јовану дувана, те пик Јово, наново. Сретно је сиромате започео те недра наклучкао с дуваном, као чивуткиња гуску, и таман несретник да сврши операцију, ал г. Арса изкрсну с чибуком у руци, као да је са неба пао, те Јована за гушу, а с чибуком по леђа. Кад га је добро издеветао, заповеди му да дуван остави на своје место. Док је Јован дуван вадио, г. Арса му је следећу песму певао: Јоване! Јоване! не пожељај духана искренатог твојега, нисвјакаго скота јего, ни всего јелика сут ближнаго твојега.

Душан М.

Решење наградног ребуса

У броју 33. „Стармалог“

Ускоци наши осветиоци.

Није решио нико.

У идућем броју донећемо нов наградни ребус.

Овај број шаљемо свима нашим старим претплатницима, и онима који нам још за ову годину нису своју претплату послали, молећи их да то што пре учинити изволе, или да нам овај број натраг врате, ако немисле и даље држати наш лист.

НАКЛАДА „СТАРМАЛОГ“.

НОВЕ КЊИГЕ.

Слободарка. Трагедија у пет радња написао Манојло Ђорђевић-Призренац. Наградила „Матица Српска“ са 300 фор. а. вр. из Накиног фонда издање и својина Николе Димитријевића у Новом Саду 1881. Цена 80 новч или 2 дин.

Усамљени Јуноша. Роман Милована Видаковића издање српске књижаре Браће М. Поповића у Новом Саду 1881. Цена 65. новч.

Искрено признање на крају првог полгодија

и
Позив на претплату.

Признајемо, да ни са једним подuzeћем накладе наше нисмо толико лепе наде скопчавали, да ће са свију страна највесрдније бити примљено и потпогнуто, — као што смо се томе надали кад смо примади накладу „Невена, Чика Јовиног Листа“. — Али, на жалост признати морамо и то, — а која је вајда тајати! — да нас никад није леп над тако омануо, — као баш при овом подuzeћу.

Трошкови су око овог листа тако велики, — а олзив је тако мален, да нас је ово подuzeће већ досада бацило у штету од више стотина фор.

„Невен“, коме треба 800 претплатника, на тек да трошкове измири, — није имао до сада ни 400 претплатника. Та у целој Србији, осим они 50 егземплара, које држи Светли Престолонаследник, — у целој Србији нема „Невен“ више од 40 претплатника. А како стоји овде у Угарској? Означимо само нека већа места:

Нови Сад	23. прет.	Рума	4. прет.	Осек	2. прет.
Митровица	22. „	Вуковар	4. „	Ириг	2. „
Сомбор	6. „	Панчево	26. „	Ковин	2. „
Земун	30. „	Темишвар	10. „	Меленци	5. „
Карловци	5. „	Ст. Бечеј	15. „	Вршац	16. „
Кикинда	10. „	В. Бечкерек	5. „	Гор. Карловац	3. „

Ово је јадно, али ми признати смеом, јер запело није кривице ни од наше ни од уредникове стране.

Са празним похвалама и лепим изразима одобравања не одржава се овакав лист, него се убија воља и уреднику, који мало не све време, које му преостаје од лечничког позива свог, жртвује деци и „Невену“ — (јер слабо се нађе ко да му помогне), — а и свака наклада мора се ужаснути од таквих књижевних прилика, кад на оваким подuzeћима морају накладници голему штету да трпе.

Ал ми још не можемо да верујемо, да је оваки немар стално корена ухватио у нашем народу. Ми држимо, да је ово искушење с којим се само у први мах борити морадосмо, да корисна намера наша после што лепше победи. С тим тврдим поуздањем, продужујемо ми издавање „Невена“, и хоћемо да издржимо пуну једну годину дана.

Листу од кога већ 12 бројева леже пред нашом публиком, није требе истицати програма, — а заслужује ли „Невен“ боља одзива, и о томе нека публика сама пресуди. Ми држимо да заслужује. Па ако је тако, онда се надамо, да ће са новом годином сијнути топлије сунце општега саучешћа према овом листу, и да се неће добра воља разбијати о хладну стену српскога немара, — па још према коме, према подмлатку, према деци, према узданици својој.

Уздајући се у васколики народ уздамо се нарочито у сретније и имућније чланове његове, који са „Невеном“ могу учинити тако леп и користан дар српској сирочади.

И тиме отварамо нову претплату.

Цена је „Невену“ за Аустро-Угарску на читаву годину 4 фор., на пола године 2 фор. За Србију, Црну Гору и остале крајеве 10 динара или 5. фор. у банкама на читаву годину односно 5 динара или 2. фор. 50 новч. на пола године.

Још се могу добити потпуно сви бројеви „Невена“ од почетка до данас по горњој цени.

Претплату примају: За Србију књижара В. Валожина и Петра Ђурчића у Београду, а из осталих крајева

ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА У Н. САДУ

Наклада „Невена“ чика Јовиног листа.

Молимо уредништва српских листова, да овај оглас прештампāju бесплатно.

Економски Лист

„Привреда“

излази сваког 1-вог и 15-ог дана у месецу, на формату највеће 8 не читав табак, а цена му је за Аустро-Угарску 80 новч. за 3 месеца, 1 ф. за 4 месеца, 1 ф. 50 н. на пола године; за Србију и друге крајеве пак стоји лист 9 динара за целу годину или 3 динара на 4 месеца.

На овоме листу раде стално припознати књижевници и и отлични стручњаци наши: Г. Игњат В. Бурјан, главни надзорник српских народних црквених добара као уредник за све пољско-привредне струке; г. професор Јован Живановић, као уредник за пчеларство; г. др. Ђорђе Натосевић као главни сарадник за воћарство; г. Стеван Симоничић, културни саветник као главни сарадник за виноградарство; г. Јован К. Борјановић, управитељ „Геданке“ као главни сарадник за вртарство.

Све што се тиче уређивања шиље се на адресу проф. Јована Живановића у Срем. Карловце.

Претплата и све што се тиче администрације листа шаће се потписаној наклатној штампарији.

Умољавамо поједине родољубе, народне свештенике и учитеље да препоруче лист и да купе претплату. За труд њихов уступамо им уз захвалност нашу 10% од претплате.

Накладна штампарија А. Пајевића у Н. Саду

ОДАБРАНИ КЊИЖЕВНИ ДАРОВИ.

за децу и за одрасле.

БАДЊАК, дарак доброј деци од чика Стеве са сликама	ф. —.25
„РАДОВАН“, 4 свеске у лепим тврдим корицама	ф. 1.—
НАЈВАЖНИЈИ ПРОНАЛАСЦИ у XIX. ВЕКУ. Написао С. В. Поповић, са 45 слика, у тврдим корицама	ф. 1.—
ЕНОХ АРДЕН од Тенисона, превод Змај-Јована Јовановића	ф. —.50
НАРОДНИ ЛЕЧНИК од Дра. М. Јовановића, 4 свеске у лепим тврдим корицама	ф. 1.—
„ЗА СЛОБОДУ“, прте из Херцеговачко-Црногорских бојева	ф. —.60
ИЗ СРПског ЖИВОТА. Приповетке Ст. В. Поповића	ф. 1.—

ЗДРАВЉЕ и НАПРЕДАК НАШЕ ДЕЦЕ од Др. М. Јовановића

Батута	ф. —.60
О ТЕЛЕСНОМ ОДГАЈИВАЊУ ДЕЦЕ. Од Др. Радм. Лазаревића	ф. —.20
БИМНАСТИЧКЕ ИГРЕ СА СЛИКАМА од Ђ. Глибонскога	ф. 1.—
РЕВИЗОР. Од Н. Гогоља	ф. —.50
„ИЛУСТРОВАНА РАТНА КРОНИКА“ 7 свезака у мек. повезу	ф. 3.—
„“ тврдом	ф. 4.—
„НОВИНА“ I и II роман И. Тургенјева	ф. 1.40
ПОЧЕТНИЦЕ ПРИРОДНИХ НАУКА. 7 свезака у тврдом повезу	ф. 3.50

Ко на више поручи ових књига добије 25—35% рабат према количини наручбине, које ваља упућивати

Накладној штампарији А. Пајевића
у Н. Саду.